

הַלְכָתָא לְמַשִּׁיחָא בְרַף הַיּוֹמִי

מַסְנַת זְבָחִים

תּוֹכֵן עֲנִינִים

- א. צריכה שתביא עוד חמש פרידין למעלה ממין אחד ומב' מינין תביא שש נתנתן לכהן ואינה יודעת מה נתנה הלך הכהן ועשה ואינו יודע מה עשה צריכה ד' פרידין לנדרה ושתיים לחובתה וחטאת אחת.....1
- ב. לאפוקה מידי מעילה למיסק ליה לחובה מי אמר.....2
- ג. כל הפסולין שמלקו מליקתן פסולה ואינו מטמא בבית הבליע) מלק בשמאל או בליה שחט חולין בפנים וקדשים בחוץ אינן מטמאות בבית הבליעה.....3
- ד. מלק בסכין מלק חולין בפנים וקדשים בחוץ תורין שלא הגיע זמנן ובני יונה שעבר זמנן שיבשה גפה שנשמית עינה ושנקטעה רגלה מטמא בבית הבליעה זה הכלל כל שפסולו בקודש אינו מטמא בבית הבליעה לא היה פסולו בקודש מטמא בבית הבליעה.....4
- ה. זר נמי אית ליה הכשירה בשחיטה.....4
- ו. פרה דקדשי בדק הבית.....6
- ז. אמראות ננעים דלאו עבודה היא ובעיא כהונה.....6
- ח. מנין ליוצא שאם עלה לא ירד.....7

דף סח.

א. צריכה שתביא עוד חמש פרידין למעלה ממין אחד ומב' מינין תביא שש נתנתן לכהן ואינה יודעת מה נתנה הלך הכהן ועשה ואינו יודע מה עשה צריכה ד' פרידין לנדרה ושתיים לחובתה וחטאת אחת

יולדת עניה שחייבת בקן של שתי תורים או בני יונה אחד לעולה ואחד לחטאת, וקבעה נדרה, שהתחייבה בנדר להביא קן שיש בו שתי פרידות

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

לעולה ביחד עם העולה של חובתה¹, הרי זה כמי שהתחייבה להביא ביחד קרבן גדול של שלש עופות מאותו המין, וכל זמן שלא תביא שלש עופות מאותו המין, לא תצא ידי חובת נדרה.

ואשה זאת פירשה את נדרה, תורים או בני יונה, אלא שלאחר מכן שכחה מה פירשה.

והביאה שני קינין אל הכהן, ועשאם הכהן שנים למעלה לעולה, ושנים למטה לחטאת. ונמצא שהגזול אשר בקן השני נפסל משום שהיה עולה, ועשאו למטה כמעשה חטאת. ולכן, לא יצאה ידי חובת נדרה כלל, שהרי לא הביאה קרבן גדול של שלש עולות מאותו המין, משום שהגזול השלישי נפסל.

ואין היא יכולה להביא עתה שני קינין, האחד של תורים והשני של בני יונה, ולהתנות שאחד מהם יעלה לנדרה והשני יהיה לנדבה, שהרי היא הייבת להביא ביחד שלש עולות מאותו המין.

ולכן הוזקקה להביא חמש עולות יחד ג' מאותו המין וב' ממין אחד ד' לספק פירושה ואחד לקביעותה שקבעה להביא עולת חובתה עם נדרה וחובתה כבר קרבה ויצאה ידיה אלא שצריכה להביא מאותו המין עם נדרה מפני קביעותה².

ואם משני מינין היו תביא שש – שאינה יודעת איזה מין קרב תחילה לחובתה שתביא מאותו המין עם ד' של ספק פירושה לקביעותה הילכך תביא שש שתי תורין ושני בני יונה לספק פירושה ותור ובני יונה לקביעותה והעוף היתר יהא נדבה.

ב. לאפוקה מידי מעילה למיסק ליה לחובה מי אמר

¹ פירש"י בסוגייתינו והרמב"ם יש לו פי' אחר כמו שהתבאר לעיל סו:
² מתחילתה אחת לחובתה וד' לנדרה וכשהביאה שני קינין אחת לנדרה ואחת לחובתה וממין אחד לא עשתה כלום לנדרה שמא אינו ממין שנדרה ובהשלמת קן שני ממין אחד לא סגי לה שהרי קובעתו לבא עם מין חובתה וא"ת תביא קן ממין אחד ופרידה ממין שהביאה שני קינין הראשונים שקרב ממנו עולות חובתה דממ"נ אם תורין נדרה הרי הביאה תורין עם מין שהביאה לחובתה ואם בני יונה נדרה הרי הביאה ב' בני יונה עם מין שקרב ממנו חובתה אם לא נפסל גזול אחד מן הראשונים ה"נ אבל עכשיו שנפסל אחד מהם אין חבירו עולה לה כלום דג' עולות הוקבעו עליה יחד הילכך אם ב' קינים הראשונים מין אחד היו צריכה שתביא עוד ה' עולות

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

כבר התבאר לעיל דף סו: שכל הטאת עוף³ או עולת עוף שנפסלה בשינוי עשייתה או בשינוי מקום⁴ עשייתה מועלין בה, חוץ מעולת העוף שנמלק למטה כמליקת הטאת לשם הטאת שאע"פ שלא עלתה לבעלים לשם חובה, אין מועלין בה הואיל ושינה שמה ומקום עשייתה ושינה מעשיה לשם דבר שאין בו מעילה.

ג. כל הפסולין שמלקו מליקתן פסולה ואינו מטמא בבית הבליע (הבליע) מלק בשמאל או בלילה שחט חולין בפנים וקדשים בחוץ אינן מטמאות בבית הבליעה

כבר התבאר לעיל דף סו: שכל הפסולין⁵ לעבודה שמלקו מליקתן פסולה, ואף על פי שאותו העוף פסול אינו כנבלת העוף המהור לטומאה⁶.

וכן אם מלק בלילה⁷ או ששחט חולין בפנים וקדשים בחוץ, או שמלק בשמאל⁸, אינה כנבלה.

³ רמב"ם הלכות מעילה פרק ג הלכה ז

⁴ אחטאת מיירי שהזה אותה למעלה דאילו מליקתה בכל מקום במזבח כשרה הר המוריה שם

⁵ רמב"ם שם הלכה א

⁶ הא דלא הוציא זר מן הכלל מבואר דס"ל דמליקת זר אינו מטמא בבית הבליעה וכר"י דס"ל הכי שם ע"ב והלכה כר"י לגבי רב ותניא כוותיה שם ס"ט א' יעו"ש. ודע כי בתוספתא שם פ"ז איתא וז"ל מלק הזר ומלק הפסול מטמאין בבית הבליעה הפגול והנותר אינן מטמאין בבית הבליעה מפני שלא היה פסולין בקדש עכ"ל נ"ל כי ט"ס הוא ועוד דהא בפסול כו"ע לא פליגי דלא מטמא בגדים בבית הבליעה לכן נ"ל דכצ"ל מלק הזר מלק הפסול הפגול והנותר אינן מטמאין בבית הבליעה וכו' וזהו הברייתא המובא בש"ס דתניא כוותיה דר' יוחנן ומשמע דגם בע"מ נמי אין מטמא ועיין תוס' ס"ט א' ד"ה ולטעמיה.

⁷ התוספות ז"ל בפ' הטאת העוף כתבו דמתני' ר"ש היא דאמר בפרק המזבח מקדש כל שפיסולו בקדש אם עלה לא ירד דהא דאמר' בגמרא דמליקה המתרת את האיסור פירוש דאם עלה לא ירד ומליקת לילה לר' יהודה תרד דאמרין בפ' המזבח מקדש פרט לנשחטה בלילה ורבינו ז"ל ודאי דאינו סובר כן דהא איהו פסק כאן דמליקה בלילה אינה כנבלה ולעיל בפ"ג פסק כר' יהודה אלא דסובר רבינו ז"ל דמתני' אפילו כר' יהודה אתיא ומ"ש מליקה מתרת את האיסור ר"ל כדפרש"י שבחייה לא היתה ראויה להקרב לגבוה והותרה במליקה זו. לח"מ שם

⁸ לשון המשנה אם מלק בשמאל או בלילה ורבינו השמיט שמאל לא ידעתי למה ויותר תמהתי על המב"ט ז"ל שכתב וכן אם מלק בלילה או ששחט וכו' משנה שם שמאל ולילה וכו' אין מטמאין ובגמ' שמאל אית ליה הכשרה ביום הכיפורים וכו' ולילה דאשכתן לה הכשרה באיברים ופדרים וכו' ע"כ הזכיר המשנה והגמרא בשמאל ולא העתיק אלא לילה. מעשה רקח שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

דף סח:

ד. מלך בסכין מלך חולין בפנים וקדשים בחוץ תורין שלא הגיע זמנו ובני יונה שעבר זמנו שיבשה גפה שנסמית עינה ושנקטעה רגלה מטמא בבית הבליעה זה הכלל כל שפסולו בקודש אינו מטמא בבית הבליעה לא היה פסולו בקודש מטמא בבית הבליעה

מלך תורים⁹ שלא הגיע זמנו ובני יונה שעבר זמנם ושיבש גפה ושנסמית עינה ושנקטעה רגלה הרי זו נבלה לכל דבר, זה הכלל כל שהיה פסולה בקודש פסולה ואינה נבלה, לא היתה פסולה בקודש הרי זו נבלה לכל דבר.

לפיכך המולק ונמצאת טריפה, או שמלך בסכין או שמלך חולין בפנים וקדשים בחוץ, הרי זו נבלה לכל דבר שאין המליקה מתרת ומטהרת אלא דבר שהוא כשר למזבח כמו שהתבאר לעיל דף נ:.

עוף טהור¹⁰ שנטרף ונשחט שחיטה כשירה שחיטתו מטהרתו ואפילו נשחט בעזרה, ואם נמלך ונמצא טריפה אין מליקתו מטהרתו, נמצאת אומר שהשוחט עוף טהור בין בחוץ בין בפנים בין קדשים בין חולין ה"ז טהור, והמולק חולין בפנים או שמלך קדשים בחוץ הרי אלו מטמאין בגדים בבית הבליעה.

ה. זר נמי אית ליה הכשירה בשחיטה

כבר התבאר במסכת יומא דף מב. ודרף מג: ולעיל דף יד: שלר' יוחנן¹¹ שם "לא מצינו שחיטה בזר פסולה", וכן להלכה פר כהן גדול של יום הכפורים¹²,

⁹ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק ז הלכה ב ג

¹⁰ רמב"ם הלכות שאר אבות הטומאה פרק ג הלכה יב

¹¹ ועי' ספרי חקת פסקא קכ"ג שסתם ג"כ כדעת זו להכשר

¹² רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק א הלכה ב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

אף על פי שנאמר בו (ויקרא טז פסוק יא) וְהִקְרִיב אֶהָרֶן וּגּוֹ' וְשָׁחַט אֶת פֶּרֶן הַחֲטָאת אֲשֶׁר לוֹ, אם שחטו זר כשר¹³, אף פרה אדומה ששחט הזר כשירה¹⁴, שאין לך שחיטה פסולה בזר.

יש המסתפקים אם זר שוחט לכתחלה כבכל הקדשים¹⁵. או דווקא בדיעבד. ויש שכתבו שאינו אלא כשר בדיעבד¹⁶.

י"א ששאר פסולי עבודה¹⁷ כגון נשים ועבדים, אינם כשרים אפילו דיעבד לשחיטת פרה אדומה, ומסתפקים האם כשרים בדיעבד לשחיטת פרו של כהן גדול. וי"א¹⁸ שאשה כשרה לשחיטת פרה אדומה, ופרו של כהן גדול וכן השחיטה כשרה בלילה.

י"א ששאר פסולי עבודה¹⁹ כגון נשים ועבדים, אינם כשרים אפילו דיעבד לשחיטת פרה אדומה²⁰, ומסתפקים האם כשרים בדיעבד לשחיטת פרו של כהן גדול. וי"א²¹ שאשה כשרה לשחיטת פרה אדומה ופרו של כהן גדול וכן השחיטה כשרה בלילה.

¹³ ואע"ג דשחיטה מעכבא כיון דלאו עבודה היא כשרה בזר ולכאורה קשה דא"כ הכי נמי בהגדרה כיון שכתב רבינו ז"ל דלאו עבודה היא אף על גב דמעכבא ליתכשרה בזר. וי"ל דשחיטה לא דמי להכא דהתם לאו עבודה כלל שנוהגת בחולין או בנשים ועבדים וכו' וכדפירשו שם התוס' ז"ל מה שאין כן בהגדרה דלא קרי לה שאינה עבודה אלא משום דאיכא מ"ד דכשרה בסגן וכדכתב רש"י ז"ל בפרק טרף בקלפי. לחם משנה הלכות עבודת יום הכיפורים פרק ג הלכה ג

¹⁴ בסוגיין אליבא דרב משני שאני פרה דקדשי בדק הבית היא ועיי"ש בפירש"י דבפרה ודאי לאו משום דעבודה הוא פסולה בזר דהא קדשי בדק הבית היא אלא גזירת הכתוב הוא דומיא דמראות נגעים עיין שם ואמנם הרמב"ם דס"ל דפרה קדשי מזבח היא כמ"ש פ"א מהל' פרה נדחה שינויא דהש"ס ועיין תוס' חולין דף י"ב ד"ה חטאת ולכך פסק הרמב"ם בפרה דלא כרב אבל בפרו [של כה"ג] פסק כרב ור' יוחנן וזה ברור. בית אל

¹⁵ וכן ג"ל עיקר, וראיה לזה מהא דפריך שם ביומא לשמואל דמכשיר בפרה מקרא דושחט אותה לפניו, ומתריץ שיהא זר שוחט ואלעזר רואה, הרי אומר דזר שוחט דמשמע להדיא אפילו לכתחלה, וממילא דה"ה בפרו של כה"ג. ותמיהני על הרמב"ם שלא כתב דין זה שיהא אלעזר רואה, דגם בהל' פרה אדומה לא הזכיר זה. ערוך השולחן העתיד הלכות פסולי המוקדשין סימן קכג סעיף ז - ח

¹⁶ החפ"ץ חיים בלקוטי הלכות טו. -
¹⁷ טמא לכאורה כשר בדיעבד שהרי הרמב"ם שם כתב על טמא "ואם עבר ושחט הובח כשר, וכן פר כהן גדול של יום הכיפורים" וכו'.

¹⁸ החפ"ץ חיים בלקוטי הלכות טו. אך עיין שם בעין משפט י שנשאר בצ"ע דילמא דינה בזה כשאר קדשים, שהרי חטאת קרייה רחמנא ואינה קדושת דמים.

¹⁹ טמא לכאורה כשר בדיעבד שהרי הרמב"ם שם כתב על טמא "ואם עבר ושחט הובח כשר, וכן פר כהן גדול של יום הכיפורים" וכו'.

²⁰ דאמרינן להדיא בעמוד ב' אין לי אלא הזאה שאין כשירין באשה כבאיש, מניין לרבות שחיטתה וקבלת דמה וכו', ת"ל: תורה, הרי להדיא דאשה פסולה וממילא דגם עבד פסול כאשה. ערוה"ש העתיד שם

²¹ החפ"ץ חיים בלקוטי הלכות טו. אך עיין שם בעין משפט י שנשאר בצ"ע דילמא דינה בזה כשאר קדשים, שהרי חטאת קרייה רחמנא ואינה קדושת דמים.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרה היומי

מסכת זבחים

ו. פרה דקדשי בדק הבית

עוד התבאר לעיל שם ובמסכת עבודה זרה דף כג: שכל המומין הפוסלין²² בקדשים פוסלין בפרה שנאמר (במדבר יט פסוק ב) **אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוֹם**²³, היתה יוצא דופן או מחיר או אתנן או טרפה או שנרבעה פסולה, שכל הפוסלין את הקדשים למזבח פוסלין את הפרה ואף ע"פ שהיא כקדשי בדק הבית הואיל וקראה הכתוב (שם פסוק ט) **חֲטָאת**²⁴.

ז. אמראות נגעים דלאו עבודה היא ובעיא כהונה

אף על פי שהכל²⁵ כשיריין לראות נגעים, הטומאה והטהרה תלויה בכהן.

²² רמב"ם שם

²³ יש להסתפק אם מום עובר פוסל בפרה שהרי בקדשים הוצרכנו על מום עובר פסוק אחר, כדתינא בת"כ פ' אמור: אשר בו מום אין לי אלא בעל מום קבוע בעל מום עובר מניין, ת"ל: כל אשר בו מום לא תקריבו, ובפרה ליכא אלא חד קרא אשר אין בה מום, אפשר דאין מום עובר פוסל בה. ומ"מ נראה כיון דהתורה שיוותה לקדשים לעניין מומין גם מום עובר פוסל בה. וכן יש להסתפק אם מטיל מום בפרה עובר בלאו כבכל הקדשים, דדרשינן מכל מום לא יהיה בו שאפילו לגרום לו מום אסור כדאיתא בבכורות [ל"ד א], אם גם בפרה כן הוא או דילמא כיון דבפרה ליכא קרא להכי אינו עובר בלאו, וכן נלע"ד עיקר דאין זה כדבר שבגופו שנוגע לעניין הקרבנות ולא עדיפא מניזה והלב לאחר פדיונו. ועוד נלע"ד דהנה יש במומי קדשים שאינם מומין ומ"מ אין מקריבין אותן לפי שאינן מן המובחר והתורה אמרה מבהר נדריך כמבואר ברמב"ם פ"ב מאיסורי מזבח דין ח', דאין זה בפרה דבה לא כתיב מבהר נדריך, וגם מטעם חטאת קרייה רחמנא ליכא חטאת אינה באה בנדר, ועוד דבקרבתנות גופה פסק הרמב"ם שם דבדיעבד הקרבנות עולה, א"כ בפרה מותר גם לכתחלה. ערוך השולחן העתיד הלכות פרה אדומה סימן נד סעיף ד – ה

²⁴ ויש בזה שאלה דהא בכל מקום שאמרו דפרה קדשי בדק הבית היא אומר הש"ס על זה חטאת קרייה רחמנא, כלומר דדינה כחטאת, א"כ אכתי הך אשר אין בה מום מיותר כיון דדינה כחטאת. אמנם באמת מצינו דלכמה דברים אין דינה כקדשים, והיינו שאינה עושה תמורה כדאמרין בתמורה (כ"ב) משום דקדשי בדק הבית היא. ובבכורות (כ"ה ב) אמרינן דאין בפרה איסור גיזה ועבודה לאחר שנפדית משום דקדשי בדק הבית היא, ולכאורה קשה הא חטאת קרייה רחמנא. אך התוס' בחולין [י"א. ד"ה חטאת] אסכרו לה דמה שבגוף הפרה חטאת קרייה רחמנא ודינה כקדשים, אבל מה שאינו בגופה כמו תמורה או אחר פדייה לגיזה ועבודה קדשי בדק הבית היא ע"ש. מיהו עכ"פ לאו לכל מילי דינה כקדשים. ולפ"ז אלולי דכתיב אשר אין בה מום הייתי אומר דחטאת קרייה רחמנא רק בשעת עבודה, והיינו לעניין שלא לשמה או מחשבת חוץ לזמנו והוין למקומו וכיוצא באלו, אבל קודם עבודתה קדשי בדק הבית היא ואין המום פוסל בה, והשתא שאמרה תורה דהמום פוסל בה וממילא חטאת קרייה רחמנא גם לעניין מומין א"כ בע"כ צריך לחלק בין גופה ולא גופה, או לאחר פדייה דהוי כלאו גופה וכדברי התוס' שהבאנו. ערוך השולחן העתיד הלכות פרה אדומה סימן נד סעיף ב – ג

²⁵ רמב"ם הלכות טומאת צרעת פרק ט הלכה ב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרה היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

כיצד כהן שאינו²⁶ יודע לראות החכם רואהו ואומר לו אמור טמא והכהן
אומר טמא, אמור טהור והכהן אומר טהור, הסגירו והוא מסגירו. בד"א
כשהיה הכהן סומך על דברי החכם, אבל אם היה הכהן רואה וסומך על
עצמו אסור לו לראות נגע מכל נגעים עד שיורנו רבו ויהיה בקי בכל הנגעים
ובשמותיהן בנגעי אדם כולם ובנגעי בגדים ובנגעי בתים.

ח. מנין ליוצא שאם עלה לא ירד

זבח שיצא²⁷ חוץ לעזרה, , אף על פי שנפסל אם עלה לראש המזבח לא ירד.

²⁶ רמב"ם הלכות טומאת צרעת פרק ט הלכה ב
²⁷ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק ג הלכה ז

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748
להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה
<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

